

A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

M 1 4 1 1 3 1 1 2

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

2. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

2014. június 2., hétfő / 90 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A jelölt egy értékelőlapot és egy pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

A nem művészi szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap 23 feladatot tartalmaz. Összesen 90 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük az elérhető pontszámot is.

Válaszait töltőtollal vagy golyóstollal írja a **feladatlapba** az erre kijelölt helyre! Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesírásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a nem egyértelmű javításokat 0 ponttal értékeljük. Az utolsó feladathoz vázlatot készíthet a pótlapra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 2 üres.

MELLÉKLET

1. SZÖVEG

Tollasodik a feltaláló

(1.) Kisiskolások, balkezesek, diszgráfiások és remegő kezű idős emberek számára könnyíti meg a betűvetést Bagó Ákos speciális írásfejlesztő tolla. Környezetbarát anyagokból már elkészült a találmány első szériája, és megrendelhető a világhálón.

(2.) Alig egy év alatt valóság lett az az írásfejlesztő toll, amelynek ötletével Bagó Ákos Károly tavaly márciusban megnyerte a Dreher "A jövő fiatal vállalkozója" pályázatát és az ezzel járó 3,6 millió forintot, illetve a féléves szakmai tanácsadást. Bagó olyan speciális íróeszközt talált ki, amely a kisiskolások, balkezesek, diszgráfiások, izomsorvadásban szenvedők és remegő kezű idős emberek számára könnyíti meg a betűvetést. A toll gumipereme úgy támasztja meg a mutató- és a hüvelykujj közti izmokat, hogy az a helyes tollfogásra kényszeríti a kezét.

(3.) Volt olyan első osztály, ahol a ceruzát helytelenül fogó, a tanulásban korosztályától lényegesen lemaradott 12 gyerek közül tíz már az első megmutatás után jól használta az írásfejlesztő tollat, segítségével szabályosabban, a sortávolságot betartva tudott írni. A gyógypedagógusok beszámolója szerint második alkalommal pedig már bátran nyúltak a tollhoz, azonnal tudták a megfelelő fogást, és a korábbiakkal ellentétben a kezük sem fáradt el. Cegléden egy speciális készségfejlesztő szakiskolában Down-kóros, értelmi sérült és izomsorvadásban szenvedő fiatalokkal is tesztelték Bagó Ákos újítását. Bár nem mindenkinek javult azonnal az írásképe, a gyerekek szívesen vették kézbe az érdekes formájú íróeszközt. Az egyik Down-kóros kislány például sokkal jobban összpontosított a vonalak kanyarítására, mert tetszett neki a toll, ezért szebben, rendezettebben kezdett írni.

(4.) Az első széria – néhány ezer darab – már elkészült, az UO-toll 1260 forintért megrendelhető a www.uotoll.hu vagy a www.irasfejlesztas.hu címen az interneten, és az értékesítésről több üzlethálózattal, írószertolláncsal is folynak a tárgyalások. – Egyelőre nyolc színben, háromféle, egészségre ártalmatlan és újrahasznosítható műanyagból készül a toll, ami utántölthető. Folyamatosan érkeznek a megrendelések, és egyre több fejlesztő intézménytől keresnek meg, ahol nagy tételben vásárolnak – mondta lapunknak a feltaláló, akinek édesanyja gyógypedagógus.

(5.) Bagó Ákos tavaly egy térdprotézis-beültető eszközcsalád formaterveierért a Magyar Formatervezési Díj különdíját is megkapta, és az UO-tollal kapcsolatban is vannak további tervei: új alapanyagokkal, gyártási technikákkal kísérletezik, dolgozik a ceruzaváltozaton, és egy írásgondozást segítő, valamint egy vakok, látássérültek térérzékelését segítő eszközt is szeretne elkészíteni. Saját erőből több millió forintot ölt mostanáig az írásfejlesztő toll megvalósításába, befektetést egyelőre nem keresett, és hitelre sem volt szüksége. A tollakat egy alföldi cég gyártja. A reklámozás egyelőre kimerül az eladóhelyi plakátokban, de már dolgoznak az erőteljesebb reklámon.

2. SZÖVEG

Az UO írásfejlesztő toll különlegessége a formájában rejlik, az ujjak és a kéz pozícionálásával fejti ki fejlesztő hatását. A speciálisan kialakított feltámasztás által lehetetlenné válnak azok a helytelen ceruzafogások, amiket gyakran látunk kisiskolásoknál és felnőtteknél egyaránt. Nem egyszerűen ergonomikus kialakítású toll, hanem fejlesztő íróeszköz.

- Bal- és jobbkezesek egyaránt használhatják.
- A feltámasztás révén a balkezesek kevésbé takarják az írásukat, testtartásuk egyenes maradhat.
- Az ép és fogyatékkal élő gyermekeknek a finommotorikus mozgáson keresztül segít a vizuális figyelem, a szem-kéz koordináció, az íráshoz szükséges manipuláció és az eszközhasználat fejlesztésében.
- Alkalmas arra, hogy a központi idegrendszer sérülése miatt az írás részképességet elveszítetteknek visszaadja az írás lehetőségét.
- Remegő kéznél a kéz súlyán keresztül csillapítja a rezgő mozgást.
- Hasznos egészséges fiataloknak és felnőtteknek a helyes író-, rajz-, ceruzafogás (újra)tanulására.
- Tartós használatra készült, újratölthető, 3 méretben kapható.

A www.nol.hu (Népszabadság, 2009. május 21.) és a www.uotoll.hu nyomán

Üres oldal

Olvasa el figyelmesen mindkét szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat! Kérjük, ügyeljen a helyesírásra és a nyelvhelyességre is!

1. Jelölje a megfelelő betűjel beírásával, melyik stílusréteghez tartozik az 1., és melyikhez a 2. szöveg! Nevezze meg a választott stílusréteg egy-egy stílusjegyét, majd keressen egy-egy példát a szövegekben a választott stílusjegyre!

- A szépirodalmi stílus
- B publicisztikai stílus
- C tudományos-szakmai stílus
- D hivatalos stílus

	1. szöveg	2. szöveg
Stílusréteg		
Stílusjegy		
Példa		

(4 pont)

2. 2.1. Értelmezze az 1. szöveg címét!

_____ (1)

- 2.2. Legalább egy, a szövegből idézett példával támassza alá a cím jelentésbeli megfelelőségét!

_____ (1)
(2 pont)

3. 3.1. A forrásként megjelölt honlapok melyikén olvasható Ön szerint a 2. szöveg? Írja a vonalra!

- 3.2. Az alábbiakban az említett honlap rovatainak címei olvashatók. Karikázza be, melyikben olvasható nagy valószínűséggel a 2. szöveg!

- A Információk a tollról
- B Kiknek ajánljuk?
- C Díjaink, ajánlásaink
- D Forgalmazók listája
- E Webshop vásárlás

(2 pont)

4. Karikázza be az 1-es számot, ha az adott információról csak az 1. szövegben olvasott, a 2-es számot, ha csak a 2. szövegben, és az X-et, ha mindkét szövegben olvasott arról!

Információ	Szöveg		
Olyan anyagokból készül a toll, amelyek nem károsak a környezetre.	1	2	X
A toll újratölthető.	1	2	X

(2 pont)

5. Írja le, minek köszönhető a toll fejlesztő hatása!

(1 pont)

6. Írja be a táblázatba, milyen korú és milyen problémákkal küzdő fiatalokon próbálták ki a toll használatát, valamint azt, milyen eredményeket tapasztaltak náluk!

Kor	Problémák	Eredmény

(4 pont)

7. Indokolja meg egy-egy, a szövegből vett idézettel az alábbi állításokat!

A feltaláló családjában is kereshető a nehézségekkel küzdő emberek segítése iránti érdeklődés.

A tollat használó személy írókezének megfelelő tollat lehet vásárolni.

(2 pont)

8. Mi nem szerepel a feltaláló tollal kapcsolatos tervei között? Karikázza be a két megfelelő válasz betűjelét!

- A A toll alapján írásfejlesztő ceruzát készíteni.
- B A tollat több méretben készíteni.
- C A vakok térérzékelését segítő eszköz előállítás.
- D Más alapanyagokból készült UO toll előállítás.
- E A toll több színben való előállítás.

(2 pont)

9. A képen a feltaláló kezében 8 UO-toll látható. Fogalmazza meg a szöveg alapján, miért van éppen adott számú toll a kezében, és mire következtethetünk ebből!

(2 pont)

10. Fogalmazza meg saját szavaival egy-egy mondatban az alábbi mondatok jelentését!
Saját erőből több millió forintot ölt a toll megvalósításába.

A reklámozás egyelőre kimerül az eladóhelyi plakátokban.

(4 pont)

11. Magyarázza meg saját szavaival vagy megfelelő szinonimával az aláhúzottakat!

nagy tételben vásárolnak _____

folyamatosan érkeznek a megrendelések _____

(2 pont)

12. Írja ki a megadott részekből az alábbi szavak rokon értelmű párját!

írás (1. rész) _____

toll (3. rész) _____

(2 pont)

13. Párosítsa az első részben olvasható idegen szavakat a jelentésükkel a megfelelő betűjel odaírásával!

_____ diszgráfia

A sorozat

_____ széria

B számológépszavar

C tévésorozat

D írászavar

(2 pont)

14. Írja az alábbi mondatokba a felsorolt idegen szavak közül a megfelelő!

pozicionálás, speciális, ergonomikus, vizuális, koordináció, manipuláció

Egy projekt sikerének legfontosabb feltétele a megfelelő _____.

A _____ típusú gyerekek az észleléshez leginkább a szemüket használják.

(2 pont)

15. Húzza alá azokat a szavakat, amelyeknek az ejtése eltér az írásképüktől, és írja a vonalakra, hogyan ejtjük őket!

alapanyagokkal intézménytől írásképe támasztja megfelelő

Ejtés: _____ (2 pont)

16. 16.1. Határozza meg a 2. részben olvasható kisiskolás szó szófaját és szerkezetét!

Szófaja: _____ Szerkezete szerint: _____ (2)

- 16.2. Ki a kisiskolás (A), és ki a kis iskolás (B)? Írja a meghatározás elé a megfelelő betűjelet (A vagy B)!

_____ alacsony növésű iskolás gyerek

_____ 6–10 éves tanuló

(2)
(4 pont)

17. Írja a rövid vonalakra az aláhúzott szavak szófaját, majd írjon egy-egy mondatot a szavak másik szófaji értékével!

gyógypedagógusok beszámolója _____

Mondat: _____

befektetőt egyelőre nem keresett _____

Mondat: _____

(4 pont)

18. Elemezze aláhúzással az alábbi mondatot!

A reklámozás kimerül az eladóhelyi plakátokban.

(4 pont)

19. Alakítsa át az előző feladat példamondatát alárendelő összetett mondatná, majd állapítsa meg az összetett mondat fajtáját!

Összetett mondat: _____

Fajtája: _____
(3 pont)

20. Idézza szó szerint kétféleképpen az alábbi!

Folyamatosan érkeznek a megrendelések – mondta lapunknak a feltaláló.

(2 pont)

21. Írjon ki a 3. rész utolsó mondatából egy grammatikai kapcsolóelemet, majd határozza meg a fajtáját!

Grammatikai kapcsolóelem	Fajtája

(2 pont)

22. 22.1. Javítsa ki az alábbi szövegben a 3 helyesírási és 1 nyelvhelyességi hibát!

A toll segíti az írás nyomatékának, lendületének, folyamatoságának, és az egész írásképnak a pozitív irányú változását. Jól illeszkedik a kéz formájának, segíti az íráshoz szükséges izmok munkáját.

(4)

- 22.2. Pótolja a hiányzó névutókat!

Remegő kéz esetén a kéz súlyán _____ csillapítja a rezgő mozgást.

Iskolák, iskolai csoportok, fejlesztő szakemberek _____ lehetővé teszik az

UO írásfejlesztő toll kedvezményes megvásárlását.

(2)
(6 pont)

A szürke mezőbe ne írjon!

M 1 4 1 1 3 1 1 2 1 1

11/12

(10)
(30 pont)

Üres oldal